

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Pavlem Kumprechtem ve věci žalobce: **Z. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem AK v Praze 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2014, č.j. 23355/DS/2014/GL, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 15. 1. 2014, č.j. 23355/DS/2014/GL, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení v celkové výši 19.558,--Kč, a to do 8 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem AK v Praze 4, Na Zlatnici 301/2.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 1. 2014, č.j. 23355/DS/2014/GL, žalovaný zamítl rozhodnutí Městského úřadu Trutnov ze dne 13. 11. 2013, č.j. 2013/2236/SPR/SMM, a toto potvrdil. Tímto prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“). Měl se jej dopustit porušením jeho § 18 odst. 4, když dne 17. 2. 2013 ve 13:43 hod. v

obci Horní Maršov - Temný Důl na silnici č. II/296 u autobusové zastávky ve směru jízdy od Trutnova na Pec pod Sněžkou, jako řidič osobního motorového vozidla zn. BMW 530D, rzv, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou obecnou právní úpravou na 50 km/h o 40 km/h a více. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou odůvodnil následujícím způsobem.

I. Obsah žaloby

Žalobce předně namítal, že ještě před tím, než mu byla uložena pokuta za daný přestupek, tak že zanikla jeho trestnost s ohledem na § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen „přestupkový zákon“). Podle něho totiž přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok, přičemž rozhodnutí žalovaného v projednávané věci mu bylo doručeno až dne 4. 3. 2014. Tedy po uplynutí uvedené jednorochní lhůty, neboť přestupek, který měl žalobce spáchat, se stal dne 17. 2. 2013. Žalobce namítal, že žalovaný vyznačil na rozhodnutí chybně datum nabytí jeho právní moci 27. 1. 2014, ačkoliv mu bylo doručeno až dne 4. 3. 2014. Pochybení spatřoval v mechanismu doručování žalovaného rozhodnutí.

Zástupcem žalobce byl obecný zmocněnec P. K., který požádal správní orgán na základě § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“) o doručování písemností na elektronickou adresu. Žalovaný se prý pokusil o doručení rozhodnutí na tuto adresu, a když adresát nepotvrdil jeho převzetí dle § 19 odst. 8 správního řádu, zaslal je žalovaný na adresu trvalého pobytu zmocněnce. Z této skutečnosti pak dovodil doručení rozhodnutí žalobci fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu. Dle názoru žalobce se však žalovaný nepokusil o doručení předmětného rozhodnutí na uvedenou elektronickou adresu, a proto ani nelze dovozovat účinky doručení rozhodnutí fikcí. Nesvědčí o tom ani listina ve správním spisu žalovaného, obsahující údaje o odchozím emailu na elektronickou adresu uvedenou obecným zmocněncem od L. G. Navíc jde o neočíslovaný list správního spisu. Žalobci žádná e-mailová zpráva od žalovaného doručena nebyla a nebylo ani prokázáno, že „server žalovaného skutečně předal serveru žalobce zprávu k doručení. A krom toho, i kdyby zpráva opustila server žalovaného, nejednalo by se o doručení v souladu s právními předpisy, neboť nebyla odeslána z elektronické adresy elektronické podatelny. Žalobce pokládá za samozřejmost, aby byla elektronická podání vypravována z elektronické podatelny, přičemž na podporu tohoto tvrzení přiložil k žalobě přílohu (jeden list s textem na obou stranách) vztahující se k vypravování elektronických zásilek (e-mailem) od veřejnoprávních původců – úřadů. V souvislosti s tím rovněž namítal, že se nemohl o předmětné e-mailové zprávě ani dozvědět, neboť má vyhrazenou elektronickou adresu toliko pro komunikaci se správními orgány, na které má nastaveny SPAM filtry tak, že přijmou pouze zprávy zaslané z elektronické podatelny úřadu, nikoliv z jiných adres.

Pokusil-li se tedy žalovaný odeslat písemnost (rozhodnutí) na elektronickou adresu jinak, než z elektronické podatelny, je třeba hledět na takovou písemnost, jakoby se o její doručení na elektronickou adresu ani nepokusil. Ostatně žalovaný věrohodně neprokázal, že se o odeslání zprávy pokusil. Právě s ohledem na to však nemohlo dojít k doručení rozhodnutí fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu, neboť žalobci mělo být doručováno na elektronickou adresu v souladu s § 19 odst. 3 správního řádu.

I kdyby však žalobce nepožádal o doručování na elektronickou adresu, stejně by nemohlo být rozhodnutí doručeno fikcí, neboť žalobce má v informačním systému obyvatel evidovanou adresu pro doručování, na kterou se správní orgán nepokusil tuto písemnost doručit.

Tento první okruh žalobních námitek uzavřel žalobce konstatováním, že v důsledku pochybení žalovaného při doručování rozhodnutí ze dne 15. 1. 2014, č.j. 23355/DS/2014/GL, se měl možnost seznámit s ním až dne 4. 3. 2014, tedy v době, kdy již zanikla trestnost přestupku. Stejných pochybení se měl dopustit při vypravování rozhodnutí i prvoinstanční správní orgán.

Žalobce dále namítal, že při neoznámení prvoinstančního správního rozhodnutí podal proti němu blanketní odvolání, které obsahovalo pouze text, že je jím podáváno odvolání a že jde o odvolání ve smyslu § 84 správního řádu (odvolání proti neoznámení odvolání). V takovém případě bylo povinností správního orgánu prvního stupně vyzvat odvolatele k odstranění vad podání, tj. k doplnění blanketního odvolání ve smyslu § 82 odst. 2 a § 37 odst. 3 správního řádu. Nic takového se však nestalo, přestože odvolání neobsahovalo jediný projednatelný důvod. Proto je rozhodnutí žalovaného podle žalobce i z tohoto důvodu nezákonné, neboť bylo vydáno za situace, kdy došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo vliv i na rozhodnutí ve věci samé. Bylo povinností správních orgánů postupovat dle § 37 odst. 3 správního řádu.

Vzhledem k uvedenému žalobce navrhoval žalované rozhodnutí zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 24. 4. 2014. V něm nejdříve shrnul žalobní námitky a poté se v odpovědi na ně odvolal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí, v němž se prý věcí podrobně zabýval. Dodal, že „rozhodnutí o odvolání bylo doručováno z e-mailové adresy L. G. odesláno 15. ledna 2014, 7:20, na adresu. Vzhledem k tomu, že potvrzení převzetí, o které byl zmocněnec požádán, nebylo doručeno, doručoval žalovaný rozhodnutí též cestou České pošty, s. p., na adresu trvalého pobytu zmocněnce. Zásilka byla oznámena, připravena k vyzvednutí dne 17. 1. 2014, poučení bylo na adrese zanecháno. Po uplynutí úložní doby byla vrácena odesílateli, neboť na uvedené adrese je městský úřad, který nemá domovní schránku. Rozhodnutí o odvolání nabylo právní moci dne 27. 1. 2014. Již správní orgán I. stupně písemností ze dne 17. 10. 2013 sdělil zmocněnci panu P. K., že zjistil, že si zvolil jako adresu pro doručování Tenerife. Z poznatků správního orgánu, z jeho úřední činnosti, č.j. 2012/9185/SPR/SVM, č.j. 2013/4715/SPR/SEV, zjistil, že na dané adrese je zmocněnec neznámý a doručování na zvolenou adresu není možné. Na základě tohoto zjištění správní orgán zmocněnci sdělil, že mu bude doručovat na adresu jeho trvalého pobytu, v tomto postupu pokračoval i žalovaný. Toto sdělení bylo doručeno fikcí.“ Odvolání proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu ze dne 13. 11. 2013 bylo podáno v zákonné lhůtě.

Žalovaný uzavřel s tím, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaújatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti, včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III.

Jednání krajského soudu o žalobě

Krajský soud projednal žalobu při jednání dne 31. 3. 2015. Konstatoval při něm, že podstatou žaloby jsou dvě otázky, a to zda žalovaný postupoval při projednávání odvolání žalobce proti prvoinstančnímu správnímu řízení v souladu s § 37 odst. 3 správního řádu a zda o něm stačil rozhodnout (včetně doručení žalovaného rozhodnutí žalobci) ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku, neboť jinak by zanikla jeho trestnost. K prvnímu bodu přitom uvedl, že ve správním spisu není doklad o tom, že by se správní orgán či žalovaný pokoušeli odstranit nedostatky blanketního odvolání postupem dle § 37 odst. 3 správního řádu.

Účastníci řízení pak setrvali na svých dosavadních stanoviscích, tedy žalobce na tom, že došlo k porušení zákona způsobem v žalobě popsáným. Zástupkyně žalovaného se odvolala na obsah správního spisu a odůvodnění žalovaného rozhodnutí. K dotazu soudu uvedla, že ani jeden ze správních orgánů zúčastněných na řízení se o doplnění blanketního odvolání žalobce nepokusil.

IV.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu k žalobě

Krajský soud se musel nejdříve zabývat otázkou, zda dříve, než bylo žalobci doručeno žalované rozhodnutí, respektive, než se s ním dne 4. 3. 2014 seznámil, jak uvádí v žalobě, nezanikla jeho odpovědnost za přestupek podle § 20 přestupkového zákona. Podle prvního odstavce uvedeného ustanovení totiž přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok, přičemž v této lhůtě musí být rozhodnutí o přestupku přestupci doručeno a musí nabýt právní moci. Jak je zřejmé ze správního spisu, odpor a následně i odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí podával jménem žalobce P. K.

K tomu krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalovaný vydal žalované rozhodnutí dne 15. 1. 2014 a že podle doložky na něm nabylo právní moci dne 27. 1. 2014. Již s ohledem na to třeba konstatovat, že podal-li žalobce žalobu u nadepsaného krajského soudu dne 11. 3. 2014, tak ji podal včas. Žalovaný rozhodl o odvolání žalobce jako o odvolání řádném, tedy i včasném, a proto je zcela bez významu řešit správnost doručení úředních listin v řízení před prvoinstančním správním orgánem. Relevantní pro zodpovězení nastolené otázky případného zániku odpovědnosti žalobce je totiž jen závěr ohledně doručení žalovaného rozhodnutí žalobci.

Ze správního spisu žalovaného je zřejmé, že žalované rozhodnutí bylo doručováno zmocněnci žalobce na jím požadovanou e-mailovou adresu dne 15. 1. 2014. Svědčí o tom obsah listiny, výtisku odchozího e-mailu, s logy žalovaného, o níž je zmínka na straně druhé žaloby a kterou má žaloba za nedůvěryhodnou proto, že není ve správním spisu zažurnalizována. Krajský soud tento názor nesdílí a k námitkám žalobce uvádí dále následující.

Jde o to, zda rozhodnutí žalovaného bylo doručeno zmocněnci žalobce P. K. fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu či nikoliv. Žalobce s ní spojuje okamžik jeho právní moci a zánik trestnosti za přestupek. Rozporuje, že by žalované rozhodnutí nabylo právní moci dne 27. 1. 2014, když podle jeho názoru nebylo možné v dané věci postupovat podle § 19 odst. 8 správního řádu.

K tomu krajský soud uvádí, že podle ust. § 19 odst. 3 správního řádu, nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení.

Toto ustanovení nelze vykládat tak, že v případě sdělení požadavku účastníka na doručování písemností na jím udanou elektronickou adresu je správní orgán automaticky bez dalšího povinen takovému požadavku vyhovět. Účastník řízení nemá právní nárok na to, aby mu správní orgán doručoval písemnosti na adresu pro doručování nebo jím sdělenou elektronickou adresu. Dojde-li správní orgán k závěru, že takový požadavek účastníka řízení k urychlení řízení přispět nemůže, ale je např. motivován snahou účastníka zpomalovat celý proces, bude mu doručovat standartním způsobem (srov. Vedral, J., Správní řád, komentář, nakl. BOVA Polygon Praha, 2006, str. 164). Správní řád zároveň nestanoví, že by správní orgán o tomto požadavku měl vydávat rozhodnutí, či že by měl o neakceptování požadovaného způsobu doručování účastníka řízení nějakým způsobem vyrozumět. Nic takového totiž z právní úpravy nevyplývá. Rozhodně by však měl každý vědět, zvláště pak zmocněnec žalobce, že to nemůže být místo, kam působnost českého správního řádu nedosahuje, neboť v tom případě by ani nebylo možno používat jeho ustanovení o doručování. Měl-li proto zmocněnec P. K. v době doručování rozhodnutí v informačním systému evidence obyvatel Ministerstva vnitra uvedenou jako doručnou adresu Santa Cruz de Tenerife, tak jej již jen z tohoto důvodu nemohlo rozumně napadnout, že by mu tam měla být doručována orgány veřejné správy českého státu úřední korespondence, u níž se předpokládá „právní moc“. Něco takového vylučuje samotná povaha věci a pokud se tak někdy někde stalo, tak se to snad již nebude opakovat pro naprostou kontraproduktivnost ve směru k vedenému správní řízení. Smyslem zmíněného postupu, zakotvujícího možnost (nikoliv povinnost) správního orgánu doručovat písemnosti na adresu sdělenou účastníkem řízení, je zájem na urychlení řízení. Je proto naprosto logické, že v tom případě by bylo doručování písemností do ciziny, o Kanárských ostrovech či Panamě, v nichž si zmocněnec P. K. označil v evidenci obyvatel své doručné adresy, v rozporu se zájmem na urychlení řízení. Jde naopak evidentně o součást procesní obstrukční účelové strategie, kterou zná v případě P. K. nejen nadepsaný krajský soud ze své úřední činnosti, ale je známa již i Nejvyššímu správnímu soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č.j. 4As 118/2013-61 nebo ze dne 26.1.2015, č.j. 8 As 109/2014-70).

Pokud jde o námitky ohledně odesílání úřední pošty z pracovních e-mailových adres úředních osob, respektive tvrzení, že není-li písemnost odeslána z adresy elektronické podatelny, je na ni třeba hledět, jakoby odeslána vůbec nebyla a žalobcovo tvrzení o nastavených SPAM filtrech, v důsledku čehož s ním prý nebylo možno komunikovat, dlužno uvést, že se k těmto otázkám již vyjádřil a vyřešil je

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 12. 2014, č.j.: 6 As 218/2014-34. Právě v něm totiž k dané problematice uvedl toto:

„Stěžovatelem zmiňovaná vyhláška v § 18 odst. 1 stanoví toliko, že „veřejnoprávní původce odesílá dokumenty prostřednictvím výpravny, která opatří odesílaný dokument náležitostmi potřebnými k jeho odeslání.“ Podle § 18 odst. 2 téže vyhlášky „veřejnoprávní původce vybaví výpravnu zařízením umožňujícím odesílání datových zpráv z elektronických adres podatelny zveřejněných podle § 2 odst. 3 písm. c), odesílání datových zpráv prostřednictvím datové schránky podle § 2 odst. 3 písm. d), má-li ji veřejnoprávní původce zřízenou a zpřístupněnou, a odesílání datových zpráv jinými prostředky elektronické komunikace, pokud je veřejnoprávní původce připouští“. Tato úprava se však zjevně nijak nedotýká práv a povinností účastníků správního řízení. Práva a povinnosti účastníků správního řízení v oblasti doručování upravuje správní řád. Zákon o archivnictví a spisové službě i jeho prováděcí vyhlášky jsou svým účelem i předmětem úpravy zcela odlišné od účelu a předmětu úpravy správního řádu. Jak plyne z § 1 zákona o archivnictví a spisové službě, upravuje tento zákon zejména nakládání s archiváliemi, soustavu archivů a spisovou službu veřejnoprávních původců. Vyhláška se v citovaném ustanovení opírá o zmocňovací ustanovení § 70 odst. 1 písm. i) zákona č. 499/2004 Sb. („Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti výkonu spisové služby, a to ... odesílání dokumentů,“); toto zmocnění zjevně směřuje ke stanovení technicko-organizačních podrobností spisové služby. Vyhláška stanoví povinnost vybavit výpravnu zařízením pro odesílání zpráv z elektronických adres podatelny, nezakládá však povinnost používat v rámci výpravny vždy jen adresu elektronické podatelny pro odesílání zpráv, resp. – a to je podstatné – nespojuje s použitím jiné odesílací elektronické adresy důsledek v podobě neúčinnosti odeslání, resp. doručení zprávy. Takovou povinnost, resp. důsledek jejího nesplnění nestanoví ani § 67 zákona č. 499/2004 Sb., upravující odesílání dokumentů, ani § 69a obsahující zvláštní ustanovení o dokumentech v digitální podobě, a nic takového neplyne ani z obecných ustanovení správního řádu o doručování.

Stěžovatelem zmíněnou judikaturu zdejšího soudu, ze které a contrario (lépe: analogicky) dovozuje povinnost správního orgánu odesílat zprávy (jen) z elektronické podatelny, rovněž nelze na projednávanou věc uplatnit. Důvod, který vedl zdejší soud k výše uvedeným závěrům, je ten, že ačkoli správní orgán vystupuje jako jeden subjekt, může mít fakticky stovky zaměstnanců a není možné klást naroveň doručení zprávy na elektronickou adresu technika zajišťujícího chod budovy správního orgánu a doručení do oficiální elektronické podatelny správního orgánu. Oba uvedené judikáty řeší pouze doručení zprávy do sféry adresáta (správního orgánu), nikoli odeslání zprávy ze sféry odesílatele. Stejně tak je doručování upraveno i v jiných procesních předpisech. Obecně není v procesních předpisech kladen nárok na místo odeslání podání, nýbrž právě na místo, kde se podání dostává do sféry adresáta. Nutno vzít v úvahu i skutečnost, že doručování na elektronickou adresu (e-mailem) není průkazné a ze strany veřejné moci garantované (oproti systému datových schránek), proto také procesní předpisy účinnost doručení svazují s aktivním jednáním na straně adresáta v podobě potvrzení doručení ve stanovené lhůtě, opatřené nadto uznávaným elektronickým podpisem adresáta (srov. § 19 odst. 8 správního řádu).

Doménová adresa obsahující název, resp. zkratku názvu správního orgánu nepochybně není zárukou, že zpráva skutečně od správního orgánu pochází, je to však pravděpodobné. Proto by ve fázi před ověřením identity odesílatele a autenticity samotné zprávy neměl účastník řízení tuto zprávu odstranit do nevyžádané pošty. Jak uvádí i stěžovatel, ani sama skutečnost, že zpráva nese adresu podatelny správního orgánu, totiž nezaručuje, že zpráva skutečně od správního orgánu pochází. Identifikaci odesílatele a autenticitu dokumentu zajišťuje zaručený elektronický podpis, nikoli adresa, ze které byla zpráva vypravěna. Shodná je judikatura zdejšího soudu, kterou stěžovatel sám připomíná (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Ans 5/2010 - 7) a která říká, že je to právě elektronický podpis, který zaručuje identifikaci odesílatele: „Zaručený elektronický podpis je tak v současné době jedním z hlavních nástrojů identifikace a autentizace osob v prostředí internetu, přičemž identifikaci lze zjednodušeně vymezit jako zjištění identity subjektu, zatímco autentizaci jako ověření, že subjekt je tím, za koho se prostřednictvím této identity vydává.“ Proto nelze přisvědčit námitce, že odeslání zprávy ze služebního e-mailu pracovnice podatelny, namísto e-mailu elektronické podatelny, samo o sobě zakládá právní nejistotu v doručování.

Stěžovatel dále namítá, že pouze z důvodu zapnutého SPAM filtru nedošlo k doručení zprávy, a sám výslovně uvádí, že pokud by přistoupil k jinému nastavení SPAM filtru, zpráva by mu byla doručena. Komunikace prostřednictvím elektronických adres však s sebou nese riziko obtěžujících zpráv (SPAM), resp. přehlédnutí úřední zásilky ve zmeti spamů či zachycení úřední zásilky spamovým filtrem, které však na sebe stěžovatel dobrovolně bere tím, že správní orgán požádá o tento způsob doručování. Stěžovatel tvrdí, že byl zkrácen na svých právech, avšak nemožnost seznámit se s elektronickou zprávou si zapnutím spamového filtru, jak tvrdí, zjevně způsobil sám. Stěžovatel si musí být vědom toho, že pokud sám omezuje možnosti doručení zprávy, vystavuje se nebezpečí, že mu zpráva nebude moci být preferovaným způsobem doručena.“

Uvedené žalobní námitky jsou tudíž liché a bylo proto jednoznačně na zástupci žalobce, aby nejen elektronické komunikaci, o kterou mu tak šlo, ale i ostatní komunikaci se správními orgány nekladl žádné překážky. Tak se ovšem nechoval. Vycházejí z výše uvedeného, žalovaný doručoval rozhodnutí o odvolání z pracovní e-mailové adresy úřední oprávněné osoby L. G. dne 15. ledna 2014, jak je zřejmé z onoho nečíslovaného, ale přesto zařazeného výtisku odchodního e-mailu na zástupcem žalobce udanou elektronickou adresu. Žalovaný se tak pokusil doručit rozhodnutí elektronickou cestou dle jeho dispozic, avšak marně, neboť zmocněnec žalobce nepotvrdil v souladu s § 19 odst. 8 správního řádu následujícího pracovního dne převzetí doručované písemnosti zprávou opatřenou jeho zaručeným elektronickým podpisem. Proto žalovaný musel doručovat rozhodnutí ve věci standardním způsobem na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, přičemž k jeho doručení došlo fikcí právě dne 27. 1. 2014. Tento den je zároveň dnem, kdy žalované rozhodnutí nabylo právní moci, jak je na něm správně vyznačeno. K zániku trestnosti za daný přestupek, jak tvrdil žalobce v žalobě, proto nedošlo.

Důvodnou shledal krajský soud naopak námitku ohledně porušení ustanovení § 37 odst. 3 správního řádu, neboť správní orgány zúčastněné na řízení nevyzvaly odvolatele k odstranění vad odvolání podaného blanketní formou. Tato skutečnost

byla potvrzena zástupkyní žalovaného při ústním jednání krajského soudu dne 31. 3. 2015. Při posuzování této námitky se mohl krajský soud opřít o judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně o jeho rozsudek ze dne 6. března 2009, č.j. 1 As 4/2009-53, v němž na straně třetí a čtvrté se k uvedené otázce uvádí mimo jiné následující:

„Podle § 82 odst. 2 správního řádu musí mít odvolání náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí.

Z citovaného ustanovení je zřejmé, že náležitosti odvolání jsou ve správním řádu explicitně vyjádřeny. Tedy každé podání, které má být posouzeno jako odvolání (přičemž správní orgán je dle § 37 odst. 1 správního řádu povinen posuzovat podání podle skutečného obsahu), musí vedle základních náležitostí každého podání stanovených v § 37 odst. 2 správního řádu obsahovat i specifikaci rozhodnutí, proti kterému směřuje, dále rozsah, v němž jej napadá, tj. uvedení výroků, které jsou napadány, a dále konkrétní skutečnosti, z nichž se dovozuje nesprávnost právního či skutkového posouzení věci nebo vady řízení (odvolací důvody). Žalovaný se tedy mylí, pokud v kasační stížnosti konstatoval, že odvolání musí obsahovat pouze náležitosti stanovené v § 37 odst. 2 správního řádu.

Správní řád (č. 500/2004 Sb.) přijal jinou konstrukci odvolacího přezkumu, než kterou znal předchozí správní řád (č. 71/1967 Sb.). Zvýšil totiž odpovědnost účastníka řízení za rozsah odvolacího přezkumu, neboť jeho dispozici svěřil, v jakém rozsahu a z jakých hledisek má být rozhodnutí správního orgánu I. stupně přezkoumáváno - s výjimkou skutečností, které je povinen zkoumat bez ohledu na obsah odvolání (srov. č. 1580/2008 Sb. NSS). Podle § 89 odst. 2 správního řádu totiž odvolací orgán přezkoumá soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy, správnost napadeného rozhodnutí však přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, nevyžaduje-li veřejný zájem jinak.

Vzhledem k tomu, že odvolání je podáním ve smyslu § 37 správního řádu, a s ohledem na § 93 odst. 1 správního řádu, podle něž se pro řízení o odvolání použijí obdobně ustanovení hlav I až IV, VI a VII druhé části správního řádu, je nutno uzavřít, že nemá-li odvolání některou z náležitostí vyplývajících z § 37 odst. 2 a z § 82 odst. 2 správního řádu, je správní orgán povinen postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu tak, že pomůže odvolateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu (shodně též rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 14. 2. 2008, č. j. 54 Ca 1/2008 - 30, publikovaný pod č. 1578/2008 Sb. NSS).“

Krajský soud proto vzhledem k výše uvedenému uzavřel, že prvoinstanční správní orgán i žalovaný postupovali v rozporu s ustanovením § 37 odst. 3 správního řádu, když neučinili opatření k odstranění nedostatků podaného odvolání, což ve svém důsledku vedlo k tomu, že žalovaný sám vyhledával vady odvoláním napadeného rozhodnutí. Rozhodoval tak o odvolání, aniž by znal konkrétní námitky, které hodlal žalobce v doplnění svého odvolání uplatnit. Takový postup žalovaného

považuje krajský soud v souladu s uvedenou judikaturou za zcela nepřipustný a naprosto v rozporu s procesními pravidly, která jsou zakotvena v citovaném ustanovení správního řádu, a vyplývají z ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces. Proto krajský soud žalované rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., tedy pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

V. Náklady řízení

Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto má nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s.). Jeho důvodně vynaložené náklady soudního řízení spočívaly v náhradě soudního poplatku 3.000,--Kč, odměně advokáta za celkem tři úkony právní služby (krajský soud neuznal nárok na odměnu ještě dalšího požadovaného úkonu, a to za údajnou další poradu s klientem, přesahující jednu hodinu, když její potřebu, vzhledem k jinak skutkové jednoduchosti věci, nepovažoval za adekvátní s ohledem na povahu věci) při zastupování po 3.100,--Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby soudu a účast na jednání před soudem - § 11 odst. 1 písm. a/, d/ a g/ a § 9 odst. 3 písm. f/ ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb /advokátní tarif/), v platném znění, a dále v náhradě hotových výdajů za celkem 3 úkony po 300,-- Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), v náhradě za promeškaný čas cestou ze sídla advokáta v obci Otmiče k procesnímu soudu a zpět, jedna cesta v délce 163 km, doba jejího trvání 1 hodina 43 minut, celkem tak šlo 8 půlhodin po 100,--Kč - § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., a v náhradě jízdného osobním vozidlem zn. BMW 750 Li x DRIVE, reg. zn. 4AF5859 ve výši 2.684,--Kč.

Náhrada nákladů řízení bez daně z přidané hodnoty by tak činila celkem 16.684,--Kč. Protože je ale zástupce žalobce (Mgr. Jaroslav Topol, advokát) plátcem daně z přidané hodnoty, jak krajskému soudu doložil, byla k uvedené částce podle § 57 odst. 2 s.ř.s. ještě připočtena výše této daně z odměny za zastupování, náhrad hotových výdajů a náhrad za promeškaný čas ve výši 2.874,--Kč, takže celková výše náhrady nákladů řízení činí 19.558,--Kč.

Náklady řízení je žalovaný povinen zaplatit podle výroku č. II tohoto rozsudku zástupci žalobce, neboť je advokátem (viz § 64 s.ř.s. a § 149 odst. 1).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 31. března 2015

JUDr. Pavel Kumprecht, v. r.
samosoudce